

B-undersøkelse

Lokalitet ØKSENGÅRD (11272)

Lokalitetstilstand 1

Rapport ID 21619

Generell informasjon

Innsendt	2026-03-02T20:08:52Z
Oppdretter	EDELFAARM AS - 947038877
Kompetent organ	STIM AS - 964873755
Dato prøvetaking	2026-02-17
Årsak	Før utsett
Type anlegg	Ringer
Sammenheng / Konklusjon	<p>B-undersøkelser er trendovervåkinger av bunnforhold under akvakulturanlegg. Biologiske, kjemiske og sensoriske parametere beskrevet i NS 9410:2016 ligger til grunn for vurdering av miljøpåvirkning i bløtbunnsområder.</p> <p>I denne undersøkelsen ble det tatt 13 sedimentprøver under anlegget ved Øksengård for å vurdere miljøpåvirkning fra driften etter brakkelegging. Undersøkelsen skal normalt gjennomføres før utsett av ny fisk, men på grunn av ulorutsette hendelser ble B-prøvene tatt 10 dager inn i ny produksjonssyklus. Det vurderes likevel at resultatene gir et representativt bilde av resitusjonsgraden etter brakkeleggingsperioden da tilstanden ved 12 av 13 stasjoner er 1. Meget god, og sammenlagt indeks er 0,36. Det var hardbunn på tre av 13 stasjoner, flere stasjoner hadde lite sediment, men det ble gjort kjemiske målinger på seks av stasjonene.</p> <p>Forrige undersøkelse ved Øksengård ble gjennomført 27. august 2025. Da hadde tre av 14 stasjoner meget dårlig tilstand (tilstandsgrad 4), tre stasjoner hadde dårlig tilstand (tilstandsgrad 3), to stasjoner hadde god tilstand (tilstandsgrad 2), mens øvrige stasjoner hadde beste tilstand (tilstandsgrad 1). Det var bløtbunn på alle stasjoner, og kjemiske verdier manglet på to stasjoner som ellers var uten anmerkninger på sensoriske vurderinger. Lokaliteten stod etter utslaktning brakklagt i totalt 113 dager frem til 7. februar, da det ble satt ut i underkant av 64 tonn smolt. Fram til undersøkelsestidspunktet hadde det blitt føret 3 tonn før.</p> <p>Ved nåværende undersøkelse får lokaliteten samlet tilstand «1 Meget god», med tilstandsgrad 1 ved alle stasjoner unntatt stasjon B4, hvor tilstanden ble vurdert til 3. Dårlig. Denne stasjonen hadde tilstandsgrad 4 (overbelastet) ved undersøkelsen i august, og har sannsynligvis ikke hatt tilstrekkelig tid til å resitueres før nytt utsett. Ettersom buret der prøve B4 ble tatt er ett av de to burene der det ble satt ut fisk, er det vanskelig å avgjøre i hvilken grad den registrerte tilstanden skyldes restpåvirkning fra forrige produksjon eller påvirkning fra nåværende drift.</p> <p>Prøvepunktet ved det andre buret der det ble satt ut smolt 7. februar viste «1 Meget god» tilstand (fra «3 Dårlig» i august 2025). Dette indikerer at nåværende drift foreløpig ikke har påvirket bunnen i vesentlig grad. Oppdretter bør likevel være oppmerksom på at området under prøvepunkt B4, dersom det er driftsmessig mulig, bør skjermes eller avlastes slik at bunnen får ytterligere tid til å restituere.</p> <p>Basert på lokalitetens samlede tilstand («1 Meget god») skal neste undersøkelse gjennomføres i perioden med maksimal belastning, normalt når 7590 % av føret i produksjonssyklusen er utført.</p>
Materiale og metode	<p>Undersøkelsen ble utført av marinbiolog Lena Vaagsfjord 17. februar 2026. Edelfarm AS stilte med båt og mannskap. Undersøkelsen ble gjennomført i henhold til krav i NS9410:2016. STIM AS er akkreditert av Norsk Akkreditering for blant annet prøvetaking, taksonomisk analyse, samt faglige vurderinger og folktolkninger under akkrediteringsnummer Test 157.</p> <p>Utstyr anvendt i sedimentprøvetakingen inkluderte én Van Veen grabb med areal på 0,025 m² (intern-id: XVI), én sikt med hulldiameter på 1 mm (intern-id: XIV), Mettler Toledo SevenGoTM pH+Eh-meter (intern-id: 6 (pH), 4 (Eh), kalibrert 16. februar 2026). For koordinatfesting av stasjoner ble båtens GPS benyttet, og hver stasjon ble kontrollert med håndholdt GPS av type Garmin eTrex 35 (intern-id: 2). Båtens ekkolodd ble brukt til å fastslå dypene. Bilder ble tatt med mobilkamera Samsung Galaxy 24S. I tillegg ble det brukt hvit plastbalje, laminerte nummerlapper, hevert, synketau og desinfeksjonsmiddel (etanol).</p>
Områdebeskrivelse	<p>Lokaliteten ligger utenfor Øksengården i Saltedalsfjorden, i Saltedal kommune i Nordland fylke. På undersøkelsestidspunktet besto anlegget av en ramme med plass til 16 bur fordelt på to rekker med åtte bur hver. I rammen var det plassert 14 merder med omkrets 120 meter. Anlegget har i tillegg et lite stålanlegg bestående av fem bur, to på 20 x 15 meter, to på 15 x 10 meter og et bur på 15 x 12,5 meter. I siste produksjonssyklus har 12 av ringmerkene samt tre av burene i stålanlegget vært i bruk, og anlegget har ligget brakk siden 17.10.2025.</p> <p>På grunn av et problem ved smoltanlegget ble det behov for utsett av smolt tidligere enn originalt planlagt, og fisk ble satt ut i to merder 7. februar 2026. Se Figur 4.4 for plassering av fisken, som totalt hadde stått 10 dager på lokaliteten på prøvetakingstidspunktet. Det stod 64 tonn fisk på Øksengård, og forforbruket var per 17.2.2026 på 3 tonn.</p> <p>Bunnen utenfor anlegget ligger på mellom 50 og 195 meters dyp. Bunnen er dypest midt under anlegget, med relativt bratte skråninger på begge sider. Det er blitt utført og produsert følgende mengder i de foregående produksjonssyklusene:</p> <p>Generasjon 24: Utført 3955 tonn, produsert 3750 tonn Generasjon 22: Utført 3530 tonn, produsert 3101 tonn Generasjon 20: Utført 3205 tonn, produsert 2384 tonn</p>
Stasjonsopplysninger	Med en MTB på 3120 tonn er kravet 13 stasjoner. I undersøkelsen ble det prøvetatt totalt 13 stasjoner. Plasseringen av stasjonene ble så langt det lot seg gjøre gjenbrukt fra forrige undersøkelse.
Resultat før strømmålinger	Målinger fra området viser at hovedretningen til spredningsstrømmen går mot sør-sørvest, med en sterk returstrøm mot nord-nordøst. Gjennomsnittlig strømhastighet på spredningsdypet er 1,7 cm/s og dermed klassifisert som «svært svak». Kilde: Heggen, T. (2017). Strømmålinger Øksengård 5m, 15m, sprednings- og bunnstrøm. Åkvaplan-niva rapport 8441.01.

Prøveskjema B.1: prøvepunkt 1 til 10

Gr.	Parameter	Poeng	Prøvenummer										Indeks	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Bunntype: B (bløt) eller H (hard)			B	B	B	B	H	B	B	H	B	B		
I	Dyr	Ja = 0, Nei = 1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0		
II	pH	Målt verdi		7,79	7,44	6,98		7,85						
	Eh (mV)	Målt verdi		-157	-211	-317		-1						
		+ ref. verdi		67	13	-93		223						
pH/Eh	Poeng (Figur D. 1)		1,00	1,00	3,00		0,00					-		
Tilstand prøve			-	1	1	3	0	1	-	0	-	-		
Tilstand Gruppe II			-											
Buffertemp:				13,00				Sjøvannstemp:	3,10			Sedimenttemp:	3,00	
pH sjø:				8,05				Eh sjø:	188,00			Referanseelektrode:	224,00	
III	Gassbobler	Ja = 4				4								
		Nei = 0	0	0	0			0	0		0	0		
	Farge	Lys/grå = 0	0						0	0		0	0	
		Brun/svart = 2		2	2	2								
	Lukt	Ingen = 0	0	0	0				0	0		0	0	
		Noe = 2				2								
		Sterk = 4												
	Konsistens	Fast = 0	0	0	0				0	0		0	0	
		Myk = 2												
		Løs = 4				4								
	Grabbvolum	< 1/4 = 0	0	0						0		0	0	
		1/4 - 3/4 = 1			1	1			1					
		> 3/4 = 2												
	Tykkelse på slåmrag	0 cm - 2 cm = 0	0	0	0				0	0		0	0	
		2 cm - 8 cm = 1				1								
> 8 cm = 2														
SUM			0	2	3	14	0	1	0	0	0	0		

Gr.	Parameter	Poeng	Prøvenummer										Indeks
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Korrigert sum (x 0,22)		0,00	0,44	0,66	3,08	0,00	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00	-
	Tilstand prøve		1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	
	Tilstand gruppe III		-										
	Middelverdi gruppe II og III		0,00	0,72	0,83	3,04	0,00	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	-
	Tilstand prøve		1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	
	pH/Eh	Korrigert sum											
	Indeks	Middelverdi											
	< 1,1												1
	1,1 - < 2,1												2
	2,1 - < 3,1												3
	>= 3,1												4
			LOKALITETSTILSTAND										-

Prøveskjema B.1: prøvepunkt 11 til 13

Gr.	Parameter	Poeng	Prøvenummer									Indeks
			11	12	13							
Bunntype: B (bløt) eller H (hard)			B	B	B							
I	Dyr	Ja = 0, Nei = 1	0	0	0							
	pH	Målt verdi		7,77	7,62							
II	Eh (mV)	Målt verdi		-3	-22							
		+ ref. verdi		221	202							
	pH/Eh	Poeng (Figur D. 1)		0,00	0,00							0,62
	Tilstand prøve		-	1	1	-	-	-	-	-	-	
	Tilstand Gruppe II		1,00									
		Buffertemp:		13,00	Sjøvannstemp:	3,10	Sedimenttemp:	3,00				
		pH sjø:		8,05	Eh sjø:	188,00	Referanseelektrode:	224,00				
III	Gassbobler	Ja = 4										
		Nei = 0	0	0	0							
	Farge	Lys/grå = 0	0	0	0							
		Brun/svart = 2										
	Lukt	Ingen = 0	0	0	0							
		Noe = 2										
		Sterk = 4										
	Konsistens	Fast = 0	0	0	0							
		Myk = 2										
		Løs = 4										
	Grabbvolum	< 1/4 = 0	0	0	0							
		1/4 - 3/4 = 1										
		> 3/4 = 2										
Tykkelse på slåmlag	0 cm - 2 cm = 0	0	0	0								
	2 cm - 8 cm = 1											
	> 8 cm = 2											
	SUM		0	0	0	-	-	-	-	-	-	

Gr.	Parameter	Poeng	Prøvenummer									Indeks
			11	12	13							
	Korrigert sum (x 0,22)		0,00	0,00	0,00							0,34
	Tilstand prøve		1	1	1	-	-	-	-	-	-	
	Tilstand gruppe III		1									
	Middelværdi gruppe II og III		0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	-	0,36
	Tilstand prøve		1	1	1	-	-	-	-	-	-	
	pH/Eh	Korrigert sum										
	Indeks	Middelværdi										
	< 1,1											1
	1,1 - < 2,1											2
	2,1 - < 3,1											3
	>= 3,1											4
			LOKALITETSTILSTAND									1

Prøveskjema B.2: prøvepunkt 1 til 10

Informasjon fra prøvepunkt		Prøvepunkt									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Prøvepunkt (koordinatfestet posisjon)		67° 8. 262'N 15° 24. 028'E	67° 8. 280'N 15° 24. 133'E	67° 8. 254'N 15° 24. 233'E	67° 8. 239'N 15° 24. 309'E	67° 8. 239'N 15° 24. 363'E	67° 8. 228'N 15° 24. 442'E	67° 8. 218'N 15° 24. 520'E	67° 8. 189'N 15° 24. 615'E	67° 8. 149'N 15° 24. 533'E	67° 8. 163'N 15° 24. 498'E
Dyp (m)		50	69	104	113	180	192	158	132	123	130
Antall forsøk med prøvetaker		2	1	1	1	2	1	2	2	2	2
Bobling (ved prøvetaking)											
Sediment type	Leire		50 %	80 %	50 %						
	Silt	90 %	50 %	20 %	50 %		100 %	100 %			
	Sand	10 %								100 %	100 %
	Grus										
	Skjellsand										
Steinbunn											
Fjellbunn						X			X		
Pigghuder (antall)											
Krepsdyr (antall)											
Skjell (antall)		1		10			10	2			1
Børstemark (antall)		3	50	50	4		300	50	2	1	2
Beggiatoa											
Fôr											
Fekalier											

Prøvepunkt	Kommentar
1	For lite sediment til å utføre kjemiske målinger
2	
3	
4	
5	
6	
7	For lite sediment til å utføre kjemiske målinger
8	Flyttet stasjonen fra langsiden av anlegget pga. hard, bratt bunn der.
9	For lite sediment til å utføre kjemiske målinger

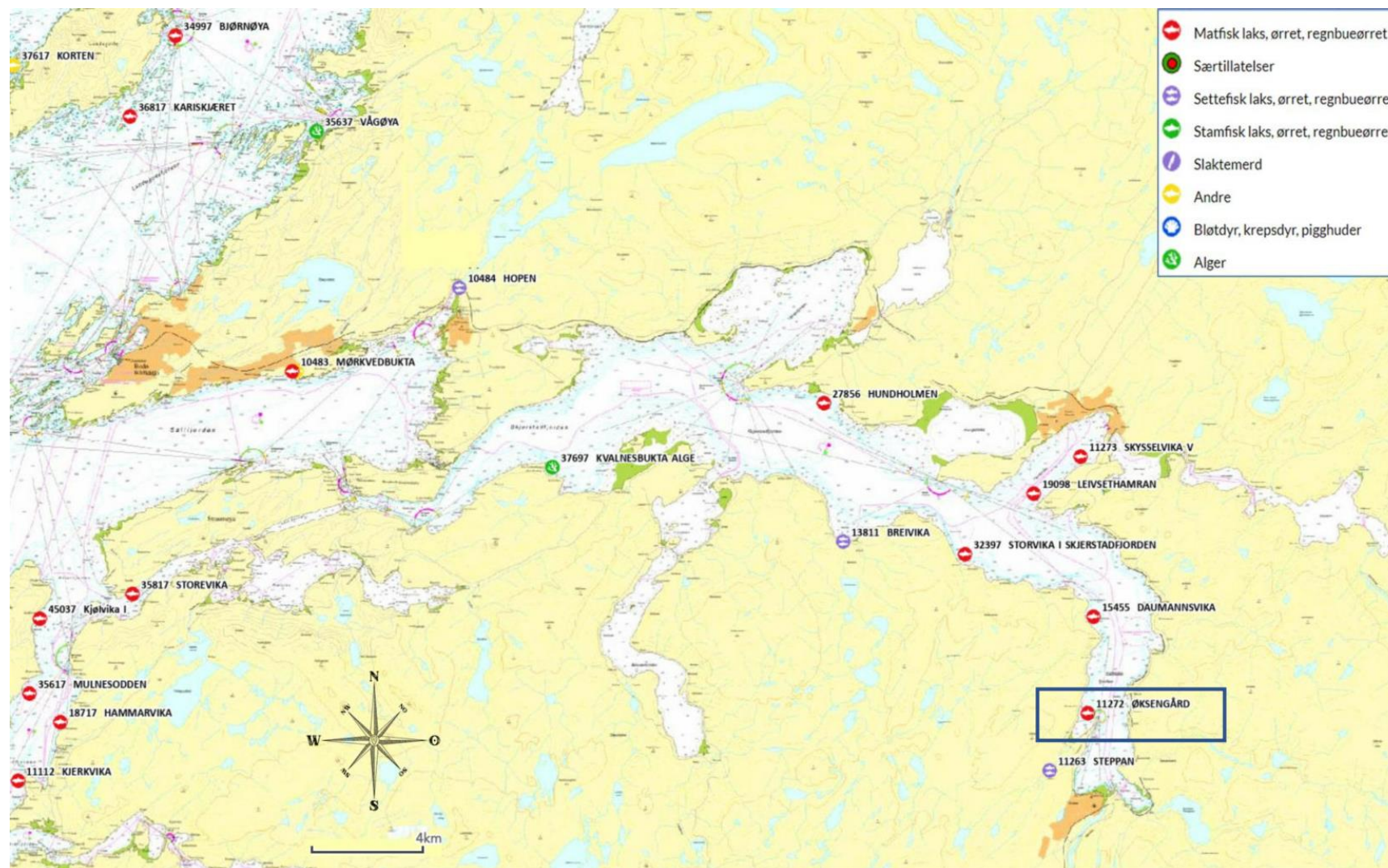
Prøvepunkt	Kommentar
10	For lite sediment til å utføre kjemiske målinger

Prøveskjema B.2: prøvepunkt 11 til 13

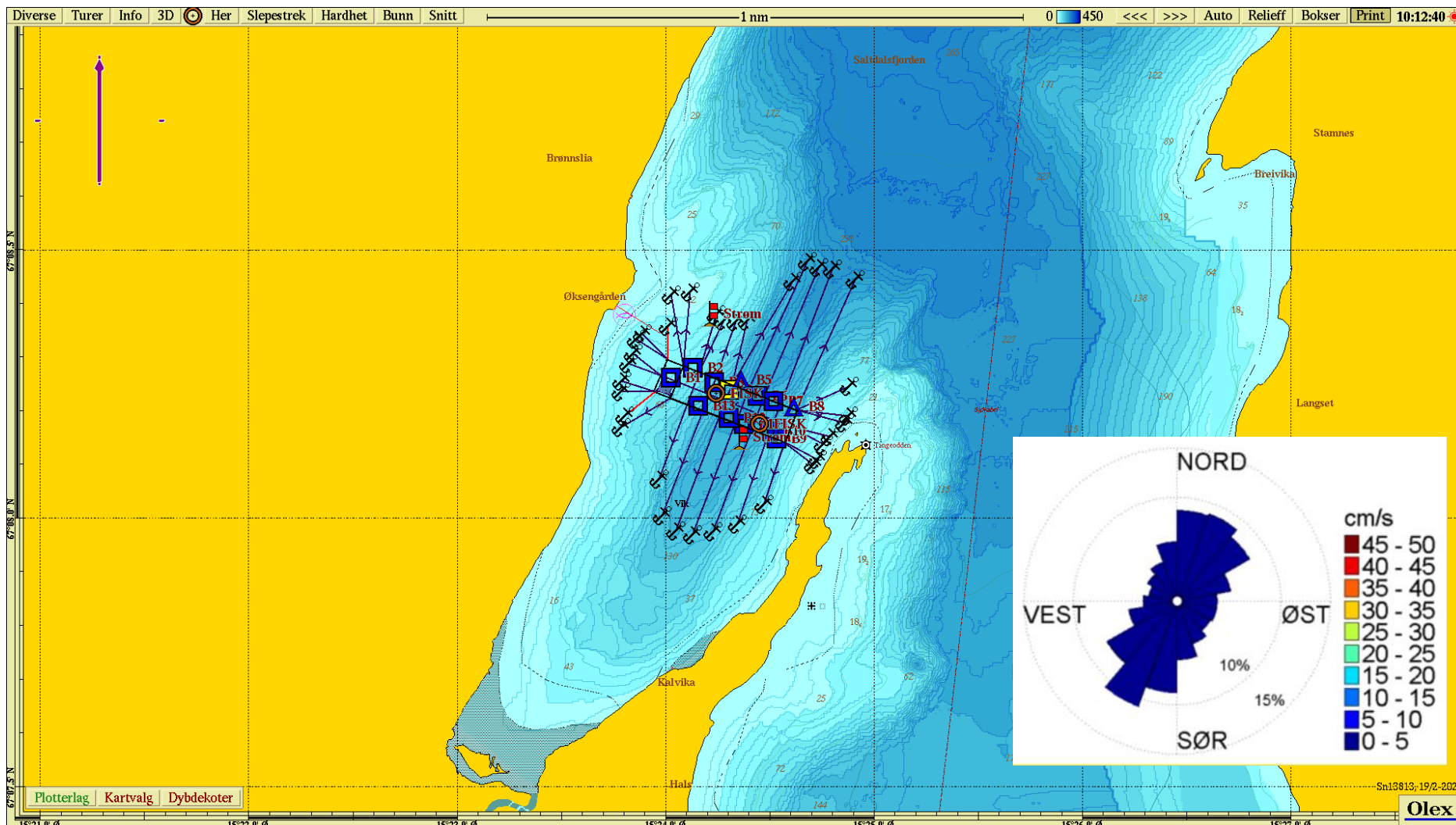
Informasjon fra prøvepunkt		Prøvepunkt							
		11	12	13					
Prøvepunkt (koordinatfestet posisjon)		67° 8. 176'N 15° 24. 376'E	67° 8. 186'N 15° 24. 304'E	67° 8. 210'N 15° 24. 156'E					
Dyp (m)		176	176	113					
Antall forsøk med prøvetaker		2	1	1					
Bobling (ved prøvetaking)									
Sediment type	Leire								
	Silt	100 %	100 %	100 %					
	Sand								
	Grus								
	Skjellsand								
Steinbunn									
Fjellbunn									
Pigghuder (antall)									
Krepsdyr (antall)									
Skjell (antall)		2							
Børstemark (antall)		20		50					
Beggiatoa									
Fôr									
Fekalier									

Prøvepunkt	Kommentar
11	For lite sediment til å utføre kjemiske målinger
12	
13	

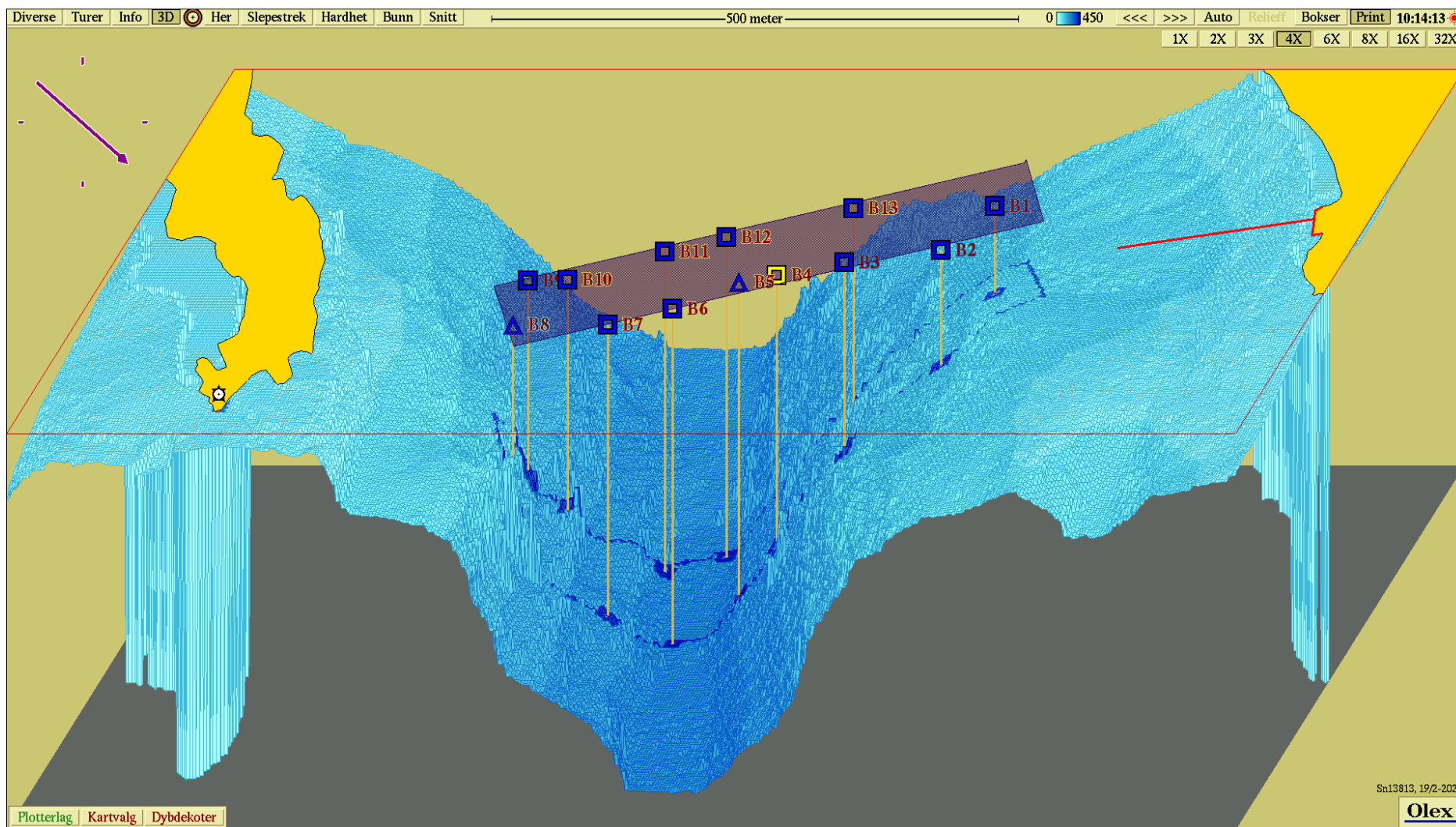
Vedlegg 1: Kartutsnitt - B-undersøkelse ved lokalitet Øksengård, utført 17.02.2026

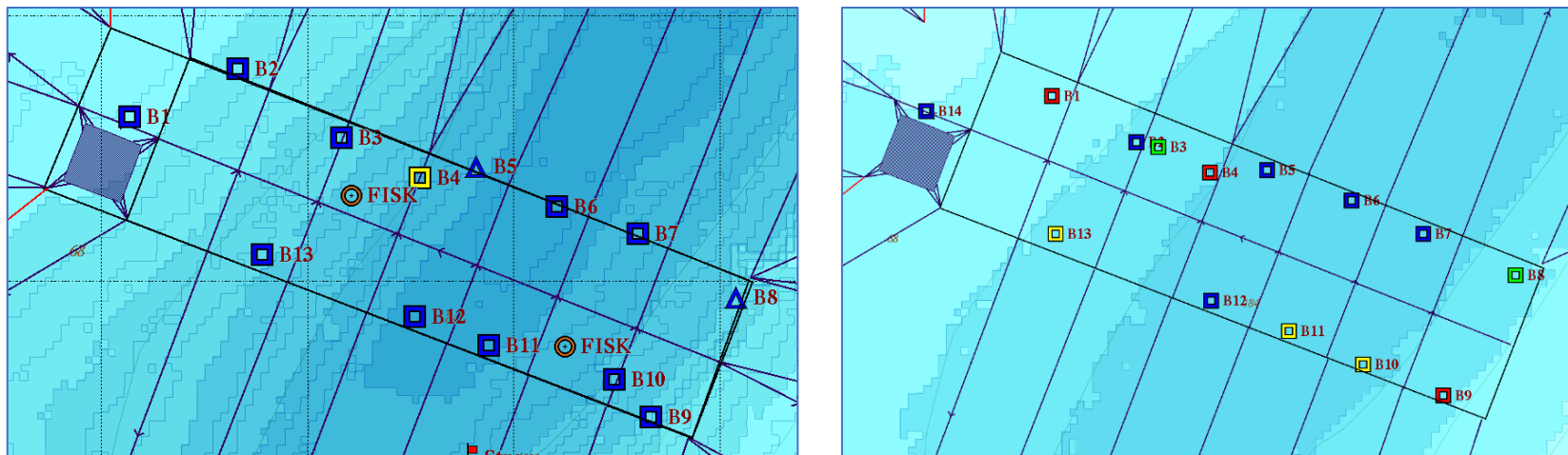
Figur 1 Kart med anleggets plassering samt andre anlegg. Sort rektangel viser lokalitet Øksengård. Kartkilde: Fiskeridirektoratet

Figur 2 Oversiktskart med plasseringen av lokalitet Øksengård med ramme og prøvestasjoner for B-undersøkelsen 17.februar 2026. Spredningsstrøm (gjennomsnittlig vannforflytning, cm/s) vises som strømrose, og har hovedretning mot sør-sørvest, med returstrøm mot nord-nordøst (APN rapport 8441.01, 2017). Kartet er nordlig orientert. Kartkilde: Olex

Figur 3 Tredimensjonalt kart med innregnede prøvestasjoner fra B-undersøkelsen 17.2.2026. Kartet er sørvestlig orientert. Kartkilde: Olex

Figur 4 Sammenligning av tilstand på stasjonene ved nåværende undersøkelse 17.2.2026 (A) og undersøkelsen gjennomført ved maksimal belastning 27. august 2025 (B). Kartkilde: Olex

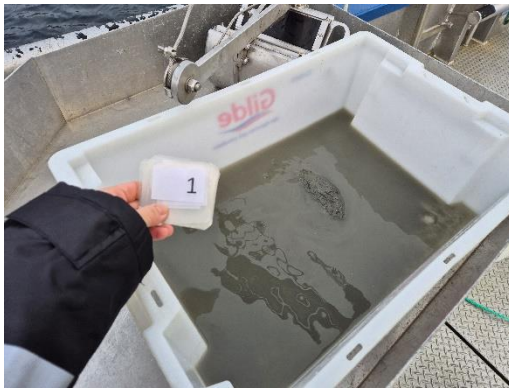
Figur 5 Sammenlagt indeks for gruppe II og gruppe III-parametre var 0,36 i inneværende undersøkelse ved Øksengård. Dette tilsvarer tilstandsgrad «1 – Meget god».

Vedlegg 2: Bilder fra B-undersøkelse ved lokalitet Øksengård, utført 17.02.2026

Usiktet prøve

Siktet prøve

B1

B2

B3

B4

B5

B6

B7

B8

B9

B10

B11

B12

B13

